

PARÇADA ANLAM - 1 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1. Çiçek açmış ağaçlara bak ne güzel;
Gel bizim olsun serçelerin neşesi!
Gel seninle kırlara açılalım gel!
Neler vadetmiyor akarsuyun sesi!

Cahit Sıtkı Tarancı

Bu şiirin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memleket sevgisi
B) Yaşama sevinci
C) Bahar özlemi
D) Dostluğun önemi

2. Bugün okuduğumuz hemen her edebî eser, insanoğlunun gördüklerini, bildiklerini başkalarına anlatma tutkusunun sonucunda ortaya çıkmıştır. İnsanın gördüklerini, duyduklarını, öğrendiklerini başka insanlarla paylaşma isteği ilk yazılı metinlere, masallara, destanlara, efsanelere kadar uzanır. Bu istek olmasa Gılgamış Destanı'nda ölümsüzlüğe ulaşma arzusu, Ergenekon Destanı'nda yurt vaadi ile yollara düşenlerin maceralarını nasıl öğrenecektik?

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarlar, en çok gezi yazısı türünde eser verirler.
B) Edebî metinler, insanların izlenimlerini paylaşma isteğinden doğar.
C) İnsanların en büyük tutkusu gezip gördüklerini anlatmaktır.
D) Destanlar sayesinde geçmiş daha iyi öğrenilebilir.

3. Kulak ver sözüme, dinle arkadaş!
Uyma lak lak edip gülüşenlere!
Meşgul eder seni, işinden eğler,
Karışırın tembel perişanlara.

Âşık Veysel

Bu dörtlükte şairin asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplum içinde gülmek yanlış bir davranıştır.
B) Başarılı olmanın yolu az konuşmaktan geçer.
C) Zamanı boş konuşmalarla harcamak kişiye zarar verir.
D) Meşgul insanlar, tembel insanlardan daha az konuşurlar.

4. Günümüzde çocuklar bilgisayarda oynadıkları oyunlarla pek çok maceraya atılırlar. Ne var ki bu sanal oyunlar, çocukların toz toprak içinde debelenerek, dağ bayır tırmanarak, ağaçların tepesinde sincap gibi gezererek oynadıkları oyunların yerini tutar mı, bilmiyorum.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Çocuklar
B) Bilgisayar
C) Oyun
D) Ağaçlar

5. İnsan, doğadaki en karmaşık, en şaşırtıcı varlıklardan biridir. Daha zeki, daha sağlıklı ve daha başarılı olmak için bu karmaşık varlığı, bu muhteşem makineyi yakından tanımaya, ona daha iyi bakmaya ne dersiniz? Yazarın son kitabında bu olağanüstü makinenin nasıl çalıştığını, gizemlerini ve ona nasıl bakmanız gerektiğini bulacaksınız. İçerdiği anlaşılır bilgiler, çarpıcı fotoğraflar ve çizimlerle genç yaşlı herkesin beğenerek okuyacağı bir kaynak.

Bu parçada tanıtılan kitapla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsan vücuduyla ilgili bilgiler verdiği
B) İçeriğinin görsellerle desteklendiğine
C) Her yaşta insana hitap ettiğine
D) Çok satan kitaplar arasında olduğuna

6. Birçok öyküm, ilginç karakterlerden esinlenir. Öyküyü, bu karakterlerin başına gelebilecek en kötü şeyi bulduğumda yazmaya başlarım. Yazdıkça aklıma yeni fikirler gelir. Öykünün düğümleri, kırılma noktaları ve sonu yazarken ortaya çıkar. Öyküdeki olay zincirini hiçbir zaman önceden bilmem.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Öykü yazma süreciniz nasıl başlar?
B) Öykülerinizin ilham kaynağı nedir?
C) Öyküleriniz neden çok ilgi görüyor?
D) Öykünün sonunu nasıl belirliyorsunuz?

PARÇADA ANLAM - 1 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

7. Süpermarketteyim. Alışverişim bitmek üzere. Kasiyer, satın aldığım üç beş ürünü barkot okuyucudan geçirmeye başlamadan önce tezgâhın üzerine bir tutam naylon torba koyuyor. Ben ise çantamdan hep yanımda taşıdığım, defalarca kullanılmaktan buruş buruş olmuş başka bir torba çıkarıp aldıklarımı onun içine dolduruyorum. Çünkü dikkatsizce yere atılan naylon torbaların yılda yaklaşık yüz bin hayvanın ölümüne neden olduğunun farkındayım.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevre Kirliliğinin Nedenleri
- B) Aşırı Tüketimin Zararları
- C) Çevre Bilincinin Önemi
- D) Naylonun Kullanım Alanları

8. Yaşamak güzel şey doğrusu
Üstelik hava da güzelse
Hele gücün kuvvetin yerindeyse
Elin ekmek tutmuşsa bir de
Hele tertemizse gönlün
Hele kar gibiye alnın

Melih Cevdet Anday

Bu şiirden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Uzun yaşam için sağlık ve para gereklidir.
- B) Temiz kalpli insanlar için yaşam güzeldir.
- C) Kendi emeğiyle geçimini sağlayanlar hayattan zevk alır.
- D) Güzel havalar insana yaşama sevinci verir.

9. Genç nesillere tiyatro sevgisi aşılama'yı amaçlayan bir yarışmada, birincilik ödülüne layık görülen "Çipilip", âdeta yetişkinlerin dünyasıyla çocukların dünyası arasında bir köprü kuruyor. Oyunun ana temasını oluşturan güven ve dostluk ise yalnızca çocukları değil, yetişkinlerin içindeki çocuğu da uykusundan uyandırıyor.

Bu parçadan hareketle "Çipilip" adlı tiyatro oyunuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir yarışmada en çok beğenilen oyun olduğuna
- B) Yetişkinlerle çocuklar arasında bağ kurduğuna
- C) İnsanlara olumlu duygular yaşattığına
- D) Yetişkinlerden çok çocuklara hitap ettiğine

10. Bu akşam o kadar durgun ki sular,
Gömül benim gibi kedere, diyor.
İçimde maziden kalma duygular,
Ağla geri gelmez günlere, diyor.

Necip Fazıl Kısakürek

Bu dördlükte aşağıdaki duygulardan hangisi yoktur?

- A) Korku
- B) Özlem
- C) Üzüntü
- D) Umutsuzluk

11. En güzel maceralar masallarda saklı, dersem abartmış olmam. Masallar olmasa omuzlarında gök kubbeyi taşıyan veya dokunduğu her şeyi altına çevirebilen birini, bir günde yeryüzünden silinen bir uygarlığı, yarı balık, yarı insan veya yarı keçi canlıları nasıl hayal edebildik?

Bu parçadan masallarla ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Olağanüstü olayların anlatıldığı
- B) Çocukların gelişiminde önemli bir rol oynadığı
- C) Anlatılan olayların serüven dolu olduğu
- D) Gerçek hayatta olmayan varlıklara yer verildiği

12. Benim gençliğimde yazarlığın birinci koşulu, dili doğru kullanmaktı. Bugün, dil yanlışlarıyla dolu kitaplarla büyük romancı veya büyük düşünür oluvermiş pek çok yazar sayabiliyorsunuz. Üstelik bu dil yanlışları, bunları fark eden dikkatli okuyuculara "yaratıcılık" olarak sunuluyor.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada ortaya konan soruna yönelik bir çözüm olabilir?

- A) Bir eser ortaya koyarken dilin kurallarına uymak
- B) Eserlerinde dil yanlışlığı yapanları uyarmak
- C) Gençleri, daha çok yazmaları için teşvik etmek
- D) Dili düzgün kullanan yazarlara değer vermek

MEB 2016 - 2017